

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (From): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til udvalget for undervisning og uddannelse. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om fritidsundervisning m. v.

(Lovforslaget (nr. 69) findes i tillæg A. sp. 1569, fremsættelsen i tidenden sp. 750).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Poul Hansen: I det væsentlige drejer dette lovforslag sig om tre ting: om ungdomsskolen, om fritidsvirksomhed for børn og unge og om fritidsundervisning for voksne. I alle tre tilfælde er formålet at engagere befolkningen i emner, der rangerer fra ungdommens foreningsliv og erhvervsuddannelse over mange former for elementær undervisning og håndværk i aftenskolen til de tankevækkende brydninger omkring samfundslivet, historien, naturvidenskaben og kunsten, emner, der kan befrugte både sindet og samfundet. Uden et sådant engagement hos befolkningen skrumper måske både den menneskelige tilværelse og den demokratiske livsform under vore dages erhvervs eksplosion ind til at være en rendyrket producent-forbrugereksistens.

Ved en førstebehandling er spørgsmålet naturligvis, om lovforslaget ejer kvaliteter, der dækker målsætningen. Efter min vurdering har både de tre udvalg, der har udarbejdet betænkningerne, og ministeren og hans embedsmænd udført et fint stykke arbejde. Der er bragt orden og klarhed i mange ting og åbnet udvej for fornyelse på en lang række områder.

Efter den omfattende revision af afsnittet om ungdomsskolen, som gennemførtes i 1960, og efter den fremgang, ungdomsskolerne har haft i de senere år, er der ingen grund til indgående bemærkninger på dette område. Ungdomsskolen fik måske i udspringet en slagside til det erhvervsbetonede.

Dette har stadig sin stærke placering i forslaget, men om jeg forstår paragrafferne ret, har det mere almene sigte nu fået en stærkere understregning. Skolen betragtes som en helhed, hvor der til alle eleverne gives en ungdomsorientering med de unges egne problemer som udgangspunkt, og ungdomsklubber, lejrskoler og andre fritidsarrangementer betragtes som en integrerende eller samlende del af ungdomsskolens virksomhed.

Til afsnittet om fritidsvirksomhed for børn og unge og den støtte til bedre lokale forhold samt konsulent- og instruktørhjælp, som lovforslaget foreslår, er der at sige, at det vel i dag er helt utænkeligt, at ungdomsorganisationerne skulle kunne klare denne opgave selv. Begrebet instruktør kan dog måske rumme en af lovforslagets få muligheder for misforståelse. Et andet ord, der understreger, at det er ungdomspædagoger, der er brug for, ville nok være at foretrække. Børn og unge går jo også i skoler, der lægger mere og mere pres på dem. Dersom vor omsorg bliver for intens og fører til overinstruktion, så de unge mister de visioner, der karakteriserer deres alder, tror jeg, at børne- og ungdomsorganisationerne kan kigge i vejviseren efter deres tilslutning.

Vi ældre må kunne se, at der er noget helt afgørende vigtigt i dette, at vore børn og unge kan samles i fritiden om udviklende virksomhed; men sigtet må være, at de lærer at vurdere på egen hånd, og at deres egen grokraft beholdes. Bedre lokaler og udendørsforhold må være den ufravigelige betingelse for, at en omfattende fritidsvirksomhed kan trives; men ved siden af de unges egen trang til at udfolde sig må en mere moden ledelse betragtes som en uundværlig, medvirkende faktor i fritidsvirksomheden. Det er formentlig klart for alle, at en sådan indsats ikke længere kan skaffes uden bistand af folk, der virkelig har tid til at fordybe sig i de unges problemverden og drøfte tingene med de valgte ledere og på demokratisk vis også med de unge selv.

Når lovforslaget nu fjerner spærrereglerne for de politiske foreninger, fjerner vi jo samtidig en underkendelse af en politisk belæring, som det egentlig er forbavsende, at folketinget har lagt navn til i så lang tid.